

COURANT.

Wetenschappelijk

BLAD.

9 Januari.

De heer Mals werd onmiddellijk wederom het woord

gen Frankrijk de verplichting op, om den roover van wapenen en munten over de grenzen te beletten; bieraan had men voldaan, ja integ. dan dat gedaan; in den geest van het traktaat van het vier-vondig lag zeker de bedoeling, dat de constitutionale zaak in Spanje mogt zegevieren; maar, niet ten koste der uitputting van Frankrijk's magt, met opoffering van al dazelfs overige belangen; men moest Spanje niet alleen, maar geheel Europa steeds voor oogen houden; eenmaal in Spanje tusschen beide komende, kon men niet den zegevierende daaruit trekken, en hij, minister, die meer dan ooit tegen de interventie was, verklaarde, dat zoo wanneer daartoe overgegaan werd, Frankrijk's geheele magt dan ook des noodig daartoe moest besteed worden. Van eene zaak van zulk onberekenbaar belang scheen de vorige spreker alleen de spaansche zijde en geenszins de fransche, zich voor den geest te hebben gehaald. De heer *Molé* haastred vervolgens de argumenten van den heer *Cohier*: dat thans het geschikte oogenblik was gekomen; dat men in Afrika gezegeviert, dat Frankrijk rustig en bevredigd was; de heer *Molé* beweerde daarentegen, dat men in Afrika slechts had aangevangen, dat eene nog versche gebeurtenis eenige ongerustheid had verwekt, en dat men geen oogenblik voor de toekomst kon instaan; op de bedanking, af men dan niets voor de koningin doen soude, moest hij antwoorden, alles wat Frankrijk's belang versoorbte; men wees de interventie of, omdat men haar tegen Frankrijk's belang verdedigende hield; maar voor het overige zou men al het mogelijke doen.

Met zware rede van den heer *Molé*, die met eenige toernichtingen werd ontvangen, was de heer *Cousin* bij lang niet te vreden; zelfs de middelen niet kunnende of durvende aanwijzen, verlangde hij dat de ministers hem zeiden, door welke derzelve de constitutionele zaak was te redden, en hierna schenen zij niet te vallen veldom. Bij hem voegde zich de heer *Villemain*, die den heer *Molé* categorisch afvroeg, of de eventuale omverwerping van het gouvernement der koningin, en de komst ten troon van den *Carlos*, te houden aan de regten en de constitutie der Spanjaarden en tegen Frankrijks belang inloopende, als eene oorlogsverklaring door den minister zoude beschouwd worden. De heer *Molé* weigerde hierop te antwoorden, zeggende, dat men voorzeker niet verwachten kon dat hij zich over eene onzekere mogelijkheid miliet, waarvan de omstandigheden ten hoogste konden verschillen. Eene hevige woordenstrijd rees hierop tusschen den minister en den heer *Cousin* welke laatste op den eerste de verantwoordelijkheid van al de gevolgen in Spanje wilde, dien rusten, en hem de verklaring in den mond wilde leggen, dat men Spanje hulp aan geld noch manschappen zou verleen, wat er ook gebeurde, zelfs bij eene contrare voluitie. De minister ontkende zult gezegd te hebben; de heer *Cousin* hield vol. Men wierp elkander, onder steeds klimmende beweging, zooals die zeiden bij de paars plaats heeft, persoonlijke beleedigingen toe, waarbij de president moest tusschen beide komen. Ten slotte werd de parastraat onveranderd aangenomen, en het men dat de geheele zitting van de discussie van twee artikelen, zoude over eenig nat, betaald.

In de zitting van heden hebben de pairs de discussie over het adres voortgezet en ten einde gebragt. De zaak van Agir was daarbij nog ter spraak gebragt, verlangende het niet om in de kamer de heer *Martimon*, dat Agir tot franch-voetman werd verklaard, ook over hant werd gesproken, en de afstemming eindelijk onveranderd met 136 tegen 12 stemmen.

— Van alle zijden leest men thans in de dagbladen de telementen, van troepen-bewegingen naar de noordelijke grenzen van den anderen kant heeft een aantal republieken bekomen. Het schijnt echter dat men niet geheel gelukkig

van de vorming eens observatiekorps, waartoe reeds besloten was geweest. Hetzelfde zou echter slechts uit 20,000 in plaats van uit 50,000 man bestaan.

— De nieuwe spaansche gezant, de heer *Espartero*, wordt binnen weinig dagen hier verwacht.

— Blijkens de berichten uit Madrid van den 1sten, 2den en 3den, dat generaal *Espartero* voor de tweede maal de voorzitter van de Cortes is weigerd; hij zou den generaal *Latre* voor die betrekking aanbevelen.

— In bijzondere berichten uit Baijonne van den 1sten, 2den en 3den, wordt stellig voorgedragen, dat de nieuwe karlistische expedities zich niet opzetten in beweging had gesteld, niet onder aanvoering van *Don Garcia*, maar onder bevel van den pastoor *Merino*, *Don Boveda* en *Navala*; zij scheen zich op Frias en *Osia Perla* te richten, zijnde dit laatste het punt waar don *Carlos*, den 1sten October 11. den Ebro weder overtrok. De expeditie bestond uit 9 bataillons infanterie van 5 à 600 man en uit 4 eskadrons; geen enkele Baskier of Navarrees bevond zich bij deselve.

Berichten uit Vera van den 5sten December, spreken van een vrij ernstig gevecht op de christinische linie van Ariz Urroz, nabij die van Valcarlos loopende, waar de constitutionelen geslagen waren en een grootal op Fransch grondgebied de wijk had moeten nemen.

— In de fondsen ging heden weinig ter bouwe om; de spectanten hielden zich nog met de verovering bezig. De notering was heden (5 Januarij) 5 pCt. 108,15; 3 pCt. 78,95; Nap. renten 98,05; Spanje 20½; Portugal 18½; Rom. L. 100½.

Van den 6den.

Heden is in de kamer van afgevaardigden voorlezing gedaan van het ontwerp-adres in antwoord op 's konings aanspraak. De voornamste zinsneden daarvan zijn de volgende:

„Sire!

„Wij verheugen ons met U. M. te zien, dat Frankrijks instellingen zich bevestigen, dat zijn voorspoed toeneemt en hetzelfde het voorbeeld geeft van een volk, bij welk de bestaande vrijheid zich vereenigt met de handhaving der openbare orde. Door de herstelling van de rust heeft Uw hart zijn dierbaarsten, zijn langst gekoesterden wensch kunnen voldoen. Uw gouvernement heeft van het gepast oogenblik gebruik gemaakt, om de kwijtschelding van straf, de herovering, aan onze verdereidheid uit te wisschen en de bevrediging der gemoederen te verzekeren. Wij verheugen ons uit naam van Frankrijk te verklaren, dat Uw vertrouwen niet is, te leur gesteld, en dat, bij het krachtbetoon van het bewind, in de grootmoedige vergeving zelfs, U. M. niet te vergeefs de hoop heeft gezaaid van de hartstogten te zien bedaren, de verontzetting verdwijnen en de bewerkers van de wanorde dagelijks meen en meer, op zich, zelve te zien staan en verfoeid te zien.

„Wij vernemen met genoegen dat de rust der wereld meer dan ooit bevestigd schijnt; de handhaving van den vrede is, na de zorg voor zijne eer, de allereerste wensch van Frankrijk.

„Met eene diepe droefheid aanschouwen wij den burger-oorlog die Spanje nog blijft verwoesten; wij gevoelen ons bewogen bij het zien van de rampen eener bevriendde natie; wij aanden den volhardenden moed toe van de wondedigere der koningin *Isabella*, en stellen ons verlaten in de maatregelen, welke uw gouvernement, bij de getrouwe naleving van het traktaat van het vierwondig verbond, zoo getoven te moeten nemen, tot bereiking van het doel, welk de hooge contracterende partijen zich hebben voorgesteld; de bevrediging van het Schier eiland en, om hetzelfde voor de rampen eener tegenwoordige te behouden.

„Het hof van den erfgrootman van den troon heeft aan den wensch van Frankrijk voldaan; en zoo de jongste vorstin, die tot twee kinderen kwam te scheiden, zoo veel heilzaam van verkieft, dat redeneerend dat Frankrijk voor het haar om haar zelve bevestigde, reeds in haar een waarborg van bestendigheid over dijnstry zag. De verbintenis door de prinses *Maria* aangegeven, heeft de voldoening die U. M. als hoofd eener familie verlangd, nog vermeerderd.

„De dagen heeft, na de geyaren van eenen roemvollen storm, de dapperheid vlag op de muren van Constantine zien wapen, de overwinning de schoone belooning voor zijne inspanningen; de tweede ruwen zoon heeft, naar des vaderlands beeld, zijn deel gewonnen van de geyaren en den storm van de strijd. Het heeft ons niet bevreemd, dat zijn jonge vader, die hem heeft willen voegen. U. M. heeft twee zonen gekend, dat het hooft grootste der is, het eest hun bloed voor Frankrijk te hebben. Wij vereenigen ons met de dankerkun-

tenis door U. M. den Hemel gebragt voor de verleende wege, met het martgevoel door U. M. aan de dapperen gewijd die hun roem met hun nen dood hebben betaald, en met de eerbewijzen van dank aan degenen die gelukkiger waren en de vruchten van hunne triumpfen plukten. Wij wenschen ons geluk, dat Frankrijk de overwinning zijne overmagt in het opstellen van het rijk van de Cortes kunnen verzekeren, gelijk het door den vrede deszelfs overwinning in het westen heeft verzekerd.

„De orde, de regtschapenheid, maken met de kracht van de overwinning te bevestigen, en met die hoop zullen wij het algeheel overzigt nagaan van onze gesteldheid, en de opregte aandacht van de uitgaven welke de bestendiging onzer heerschappij in Afrika zal vereischen.

„Onze finantien zijn in den voorspoedigsten staat, en deze voorspoed, die door de spaarzaamheid in de uitgaven nog moet toeneemen, zal, hopen wij, door de soberheid der schuld, toelaten om de zwaarte der openbare lasten te verligten.

„De discussie over dit ontwerp-adres is op aanstaanden Maandag bepaald.

— Door den minister van buitenlandse zaken is bij de discussie in de kamer der pairs de tegenwoordige magt in Afrika opgegeven 49,000 man te bedragen. Van elders wordt die magt op slechts 30,000 begroot; als te Constantine omrent 6000 in de onderscheidene legerkampen 3000, te Bone 3000, te Algiers en in de kampen 10,000, te Oran, Arzer en Mostaganem 9000 man.

— Berichten uit Baijonne van den 2den Januarij ontvangen, houden dat een andere karlistische troep, over wien het bevel aan *Bazilio Garcia* was toevertrouwd, te Mendavia, tusschen Viana en Lodosa, door de constitutionelen geslagen was, waarbij vooral de karlistische ruitery had geleden. Wat de hoofdscheping onder aanvoering *Merino* en den markies *Boveda* betrof, deze was door *Frias* en *Osia Perla* aan den anderen Ebro-oever gekomen, maar door den aanstog van den generaal *Iriarte* genoodzaakt geweest de rivier weder over te gaan.

Te St. Sebastiaan werden stoombooten verwacht, om het overschot van het britsch leger aan boord te nemen.

— Ook heden was de handel in fondsen ter bouwe staan, evenveel de koers. De notering was heden (6 Januarij) 5 pCt. 108,15; 3 pCt. 79; Nap. r. 98,05; Sp. 20½; Port. 19; Rom. L. 100½.

Duitschland.

Frankfurt, den 4den Januarij.

De *Allgemeine Zeitung* en het dagblad van Hanover, deelen twee in denzelfden geest geschrevene, misschien wel half officiele berichten uit Berlijn mede, waarin hoofdzakelijk gezegd wordt, dat de graaf *von Golen*, Pruisische gezant bij het Belgische hof, zijn ontslag uit de staatsdienst bekonen heeft, dewijl hij, op grond, dat hij niet instemde met de handelwijze der regering, gemeigard had, de hem gegevene instructien ten uitvoer te brengen, om het Belgische kabinet met den waren staat van zaken in Keulen bekend te maken; en om, ter wederlegging van de in eenige Brusselache en Luikache dagbladen verbreide onwaarheden, de door de Pruisische regering bekende gemaakte stukken aan hetzelfde mede te deelen. De graaf *von Golen* is vervangen door den baron *von Sydow* (die reeds te Brussel aangekomen is, en zijne geloofsbriefen overhandigd heeft).

Verder leest men in genoemde *Zeitung*, dat de wijs, waaraan de riderschap van de Rijnprovincien en van Westfalen gereedheid hebben tot vordere van den verstandigen omstandigheden te laten, te Berlijn ten hoogste twaalf is genomen, dat de leden van dezelfde wel het regt hadden, zich persoonlijk dienaangaande tot den koning te wenden, doch geenszins als corporatie. Ook wordt hier te lande zeer ten kwade gedind, dat men in sommige kringen dier beide provincien zoo verre gegaan is, van de ambassaden, ja zelfs alle Protestanten uit de gezelschappen uit te sluiten.

In een geacht duitsh land, dat van een duitsh koning, op daaremirent uit Parijs ontvangen, dat de verlaten Polen te Dresden in hechtenis genomen zijn, welke voornemens waren, zich eerst naar Polen en vervolgens naar Petersburg te begeven. Deze leden zijn geboren Krakauers, en zijn aan een der drie voornemens mogendheden (niet Rusland) uitgeleverd. Men meent dat zij behooren tot het te London, en Parijs gevangene oogenblik van Koningsmoord, en men is niet vreemd van het denkbeeld, dat genoemde twee personen in betrekking gestaan hebben met de baron *von Sadow*, die onlangs te Parijs zijn gevangen genomen, als beschuldigden in een aanslag tegen het leven van koning *Lodewijk Philip*.

— Van de Duitische grenzen, wordt) van het midden van December, geschreven, dat het gebeurde met den aartsbischof van Keulen te Rome eene groote verbazing had verwekt. Behalve de bekende aanspraak had Z. H. twee braves, in den geest der aanspraak, uitgevaardigd, welke beide aan de twee groote Katholieke mogendheden, Oostenrijk en Frankrijk, officieel zonder mededeeling, worden. Te gelijk had de Paus zijnen apostolischen zegen aan den Aartsbischof gegeven voor de wederwaardigheden en moeilijkheden, welke hij, als een getrouw dienaar der kerk, reeds ondervonden had, en nog zou te zullen hebben. Ook verzoekt men, dat Z. H. ernstig het donkapittel had gewaarschuwd, geen stappen te doen, waardoor de rechten van den Aartsbischof in het minste verkort zouden worden.

— In de laatste dagen van December heeft het te Wenen zoo sterk geeneeuwd, dat men reeds begon sledevaarten te houden. Den 27 echter is plotseling doofweder ingevallen, waardoor de Donau aanmerkelijk gewassen is.

— De reuhtrecksche berigten uit Odessa, tot den 15den December luiden veel meer geruststellender dan vroeger. De pest had zich in de stad zelfs niet verder dan tot eenige weinige huizen verbreid. Sedert eenige dagen waren slechts enkele personen uit die weinige huizen door de ziekte aangevat. De gemeenschap tusschen de stad en de voorstad Moldawanka was hersteld geworden. Men neemt in West-Rusland zeer het gedrag der Russische geestelijken bij deze laatste buitengewoentheden.

— In een overzigt van Konstantinopel van 15 December 1851 men: Men verzekert ten stillegde, dat de minister van buitenlandse zaken, Raschid-bey, aan wien de tot directie van Tokla-bey, tot hiertoe met den vreemde ministers gevoerde onderhandelingen over het nieuwe handels-tarief had voorgelegd, alle dezerz plans en inzichten verkomen heeft goedgekeurd. Raschid-bey heeft zich voor de vrijheid van handel met afschaffing van alle tot hiertoe bestaande monopolien verklaard, en men ziet dus oerlang de afsluiting van nieuwe handelsverdragen te gemoet, waarbij Turkije, zijn vroeger handelsstelsel geheel zal laten vallen.

De laatste berigten uit Tripoont, van 2den December, bevestigen volkomen de voorgaande berichten het snelle voortrakken van den Schach van Perzie tegen Harat, en voegen oer bij dat hij zonder tegenstand te ontmoeten in de nabijheid der stad is aangekomen. Dit is eene gewichtige gebeurtenis, die zijne heerschappij in Perzie moet bevestigen.

Nederlanden.

BANDA den 8ten Januarij.
De *Staat-Courant* van heden houdt de onderscheidene laatste, door de beide kamers aangenomen, ontworpen, den 5den december 1851, uitgevaardigde, die tot vaststelling van de begroeting voor den jaer 1852, op eene som van 34,679,045.30, die tot vaststelling der middelen tot dekking van de uitgaven begrepen in de begroeting van 1852; die omtrent den inkoop en de aflossing van schuld voor 1852, en die tot gelijksstelling van den accijn op de grove maaikolen en het kolengraan; de laatste uitgegeven den 6den Januarij.

— Sedert de laatste bekende bekendmaking zijn door de belanghebbers, gelijkt de neevigende door Z. M. verleende ootrooijen:

Een ootrooi in dato 23den Junij 1832, voor den tijd van vijf jaren verleend aan P. Willem, zoon van J. M. Overstee, op de uitvinding van eene verbeterde wijze van vervaardiging van compositie-kaarsen, bijzonder geschikt voor scheepsgebruik.

Een ootrooi in dato 2den Julij 1837, voor den tijd van vijftien jaren verleend aan J. J. H. van der Grinten, op de invoering van een nuster werktuig dienende tot het vervaardigen van looden pijpen, platen enz.

— Het ootrooi in dato 1ste Junij 1837, voor den tijd van tien jaren verleend aan R. Woodroffe te Manchester, domicilie verkozen hebbende bij den soliciteur J. J. van Dordt te Grootenage, op de invoering van eene verbeterde wijze van hetgeen is vervaardigd met behulp van de hand, het dekkende van

— Een ootrooi in dato 1sten November 1837, voor den tijd van vijftien jaren, verleend aan J. J. van der Grinten, op de invoering van een nuster werktuig dienende tot het vervaardigen van looden pijpen, platen enz.

— De koninklijke in 73 jarigen onderdanig op den 2den Januarij 1852, overleden jonkv. *van der Grinten*, koninklijke van de orde van den Nederlandschen Leeuw, 18den Jan. 1852, toen hij nog van

tengevoone dienst, lid van de Eerste kamer der Staten-Generaal, burgemeester van de stad Alkmaar, president van de commissie van landbouw in Noord-Holland, enz., enz.

— Te Utrecht zijn in het afgelopen jaar geboren 1688 kinderen, als 879 jongens en 817 meisjes; het getal der overledenen heeft bedragen 1488, als 782 van het mannelijke en 706 van het vrouwelijke geslacht; waaronder 83 doodgeborenen en 63 personen in het Rijk's hospitaal; het getal der huwelijken was 408; dat der echtscheidingen 5.

— In het jaar 1817 zijn te Haarlem geboren 358 zonen, 389 dochters, te zamen 787 kinderen, waaronder 11 paren tweelingen en één drieling. Overleden zijn 332 personen van het mannelijke geslacht, 344 van het vrouwelijke, te zamen 676. Gehuwd 197 paren.

Te Zaandam werden geboren 209 zonen, 206 dochters, te zamen 415 kinderen. Overleden 151 personen van het mannelijke, en 168 van het vrouwelijke geslacht, te zamen 319, waaronder begrepen zijn 12, welke elders zijn overleden. Gehuwd 125 paren. Echtscheiding 1.

— De *Utrechtsehe Courant* vermeldt, dat de bij haar ontvangene mededeeling wegens de longziekte, onder het rindvee in de provincie Utrecht, zich tot hiertoe slechts onder weinige gemeenten in de provincie had vertoond en dat door de administratie de verische voorzorgmaatregelen en bevelen waren verordend.

— Den 31sten December is te Havre eene bijeenkomst derdegenen in de haamdoze maatschappij voor de stoomvaart tusschen de haven en Holland gehouden, waaraan is gebleken, dat, onschiedt eerst den 10den Junij 11, de stoomboot dezer maatschappij *Rotterdam*, tusschen Havre en Rotterdam in de vaart is gebragt, de winst gedurende twintig reizen reeds groot genoeg zijn geweest, om dadelijk eene uitdeeling van 7 percent per aandeel te doen. Er is tevens besloten, om het kapitaal der maatschappij van 500,000 tot een miljoen franken te brengen en daarvoor eene tweede stoomboot aan te bouwen en in de vaart te brengen, welke stoomboot den naam van *Amsterdam* voeren zal.

De belgische kamer van vertegenwoordigers heeft 11. vrijdag ook het budget der middelen en wegen ten bedrage van ruim 9½ en een half miljoen fr., aangenomen en daarmede den arbeid der begroeting ten einde gebragt.

— De heer *Sydow* is thans, gedurende het afwezen van den heer van *Galen*, tijdelijk als pruisisch zaakgeleestigde in België geaccrediteerd.

— Te Antwerpen werden gisteren (7den dezer) de *Ardeven* tegen 19½ verhandeld.

De jongste berigten uit Kanada, van den 9den December, luiden weder gunstig voor de zaak des Moederlands. De kolonel *Gore* heeft zijnen togt naar St. Denis gelukkig voltoerd, en die plaats aan de opstandelingen zonder slag of stoot ontnomen. Hij heeft voorts St. Charles bezet, en zich naar St. Hyacinthe begeven. De kolonel *Witherall* maakte zich gereed, om op Groot-Bras te trekken.

Men heeft het er voor, dat indien de troepen der Koninkrijke zich slechts tot het einde van den winter konden staande houden, deze, met de in gereed gemaakte versterkingen, den opstand spoedig zouden dempen.

Lord *Gosford*, gouverneur van Beneden-Kanada, heeft eene proclamatie uitgevaardigd, waarin hij tot den terugkeer tot de orde en gehoorzaamheid vermaant, en verzoekt, dat het koninkrijk lever vergeven dan kastijden zal; over welke vergevengesindheden de behoudende partij in Engeland alles behalve tevreden is. De ministeriën achten de echtelooftuigendigheid met een ook geen maatregelen van verzoeking (versoenen).

Op de inlichtingen van de hofden van den opstand 1851, aan de koninklijke prijzen gesteld. *Papen* die wederen hielden zich thans. *Bright* uit Batavia, van Hooag, November 31, meldt, dat de stad-toet stand in de magt der opstandelingen was, dat de aan van den kant des Braziliaanschen bevels men kracht worden toegelast.

Te Londen waren den 6den dezer genoteerd: 3 pCt. geveend 92½, Nederl. 5, 4 pCt. 107½, de 2 1/2 pCt. 107½, Spanje 107½, Port. 19½, Colombia 124, Mexico 22, Brazil 124.

— De koninklijke in 73 jarigen onderdanig op den 2den Januarij 1852, overleden jonkv. *van der Grinten*, koninklijke van de orde van den Nederlandschen Leeuw, 18den Jan. 1852, toen hij nog van

dan denkerheid rond ons willen zien; die niet anders dan zuchten over den toestand des lands; die de welis waar zware maar, toch dragelijke lasten als voorboden van 's lands ondergang beschouwen, en uit de lijst der staatsschuldbrieven alleen het gevolg trekken, dat een staatsbankroet onvermijdelijk is; die in de voortdurending van het *status quo* de bronader van nog grootere vermeerdering van schuldopéénstapeling vinden; — indien zeggen wij, aan die wijze van zien alleen moesten toetsen, of de staat der Nederlanden haren ondergang nabij, of wel in bloei en welvaart is, dan lijdt het geene tegenpraak; dan zouden wij het wee! onze rampzalige landgenooten moeten toeroepen. Maar als wij niet afkeerig zijn, om alle die zaken ook van de keerzijde te beschouwen, en van alle kanten het gezigtapunt nemen, om volkomene beschouwingen te krijgen, en daarnaar te oordeelen; dan zal de uitkomst deze zijn, dat wij met vertrouwen de toekomst mogen te gemoet gaan. Verre van ons dat gevoelen, alsof het in ons land een Paradijs soude zijn, alsof de residentie het Eldorado zoude wezen; als of niet andere woorden, ons land hoogst wenachelijk gelukkig; en onze regering onfeilbaar zoude wezen; maar als wij een blik werpen op de laatste doorgeleefde zeven jaren, en dan de staat des lands in 1837 bij dien van 1830 vergelijken, dan hebben wij eenen merkbaaren vooruitgang in de meeste zaken te bespeuren, die niet nalaten kan eenen gunstigen indruk na te laten, en ons te bemoedigen voor de toekomst. Men herinnere zich al dien rouw en die verslagenheid, toen de opstand uitbarstte te midden van vollen vrede; men verlevendige zich die verlatenheid, waarvan buitenlandsche staatkunde en verraderij ons hadden blootgesteld; het openbaar credit geschokt, zoodat de 2½ pCt. daalden van 66 tot 36 pCt. Het is waar, de natie spoedde te wapen en de vestingen werden met het weinig voorhandene en juist niet te beste materieel (alles was in de grensvestingen opgelegd geworden) versterkt; maar welke financiële redmiddelen moesten er niet te baat genomen worden, om in den schier reddeloozen toestand des lands te voorzien! Ja de dwangmaatregelen van 1832 deden den nood nog stijgen; die door de weder-opening der Schelde was voorafgegaan! Maar uit dien bajert van beroerte en verwarring reeds licht en orde hervoort; de welvaart herleefde of herbloeiden of Amsterdam en Rotterdam niet? Word Gelderland niet de lastplaats der Nederlanders die vroeger pleegden Brabant te bezoeken; en heerscht er niet een vernieuwd werkzaam gewoel in de steden Haarlem en Leiden, waar het fabriekwezen nog meerder uitbreiding belooft? Het is waar, al de provincien hebben juist geen voordeel getrokken van den door de voorvallen van 1830 gewijzigden staat van zaken. Maar is er in die provincien wel de goede wil, maar meer nog de onderneming en bereidvaardigheid betoond, om met aflegging van den ouden slenter, de handen te reppen en zich de omstandigheden ten nutte te maken? — En met dat al; gaat het den lands wel, ondanks het drukkend *status quo*. Als die eindschikking daar zal zijn, en de schatten van het Oosten de in tijd van nood gemaakte schulden zullen te niet doen; zal dan de staat der Nederlanden, met eene beproefde natie bevokt, met een moedig leger, met eene goede zeemagt, met aanzien buiten 's lands, en met goede instellingen, onder het bestuur van een edeldenkenden Vorst, niet te bemoedigd de toekomst te gemoet gaan, en, met vertrouwen op de Voorzienigheid diër eindschikking afwachten.

De voorzitter der akademie van beeldende kunsten te Londen, sir Martin Archer Shee, heeft onlangs een vlagschrift in het licht gegeven, waarin hij zijne meening te kennen geeft over de wijze op welke de kunst, en voornamelijk de schilderkunst, in zijn vaderland zou zijn op te beuren. Deze kunstminnaar heeft reeds ten jare 1809 dergelijke pogingen, maar zonder eenige vrucht, aangewend; Engeland had toen echter meer te doen dan op de bevordering der kunsten te denken. Thans is, wel is waar, dit tijdstip lang voorbij, en Engeland zou sedert als de rechte weging moeten in gezegzame mate bij dezelve bevoenen bestaan had, de bronnen evenveer tot eene bewonderenswaardige hoogte hebben kunnen opvoeren, als de wetenschappen, den handel en zijne ten toppunt gebragte technische kennis; — maar, sir Martin meent, niettemin dat, zoo de kunsten, en in het bijzonder het historisch vak der schilderkunst, onder meer beoefenaars bij zich hebben ook felt, in Engeland geen vooruitgang hebben gemaakt, gebrek aan openbare aanmoediging hiervan de eenige oorzak zou wezen. Het parlement, zegt hij, heeft reeds zoo menigwerf aanzienlijke geldsommen tot geheel nuttelooze einden ingewilligd; terwijl hij, althans, weinig, — maar

ijks 5000 pond. sterl. (£ 60,000) eischte tot het bereiken van een grootsoch doel, namelijk om aan Engeland, met betrekking tot hogere kunstvoorbrenghalen, zijnen rang onder de beschaaftde Europeesche volken te doen innemen. » Laten wij toch » zoo vervolgt de Voorzitter der Akademie - » de grievede veronderstelling, dat ons land geen kunst zin zou bezitten, niet eerder voor gegrond aannemen, voordat wij althans ééne proeve in dit opzigt hebben genomen. Laten wij hen, die de deugden en de dapperheid der Grieken bezitten, niet voor ongeschikt verklaren om ook den smaak der Grieken tot den hunnen te maken, zoolang wij hun den weg daartoe niet hebben aangewezen, of de middelen en de gelegenheid aan de hand hebben gedaan om zich dien eigen te maken! » Men zoude billijkerwijze evenwel in overweging mogen geven, of de in Engeland sedert eeuwen opgehoopte kunstschatten uit anderen en nieuweren tijd dezen weg niet veel gemakkelijker en zekerder moesten aanwijzen en ruimer gelegenheid geven om daartoe valbare gemoederen voor de kunst te ontgloeijen, dan de 5000 ponden sterling, die sir *Mordaunt* jaarlijks tot aanmoediging dergelke verlangt. Intusschen gunt men den voor den roem van zijn vaderland ijverende voorzitter volgaarne de vervulling van zijn wensch. Slechts om de drie jaren stelt hij zich voor de heden af te doen, die midderwijlertijt tot 15,000 ponden sterling (£ 300,000) zonde zijn aangegroeid, te verdeelen en deelen naar drie klassen te splitsen, te weten: Eerste klasse. Onderwerpen uit de gewijde of uit de engelsche geschiedenis, ten minste met 15 levensgrootte figuren; mogende echter geen der stukken grooteren omvang hebben dan de *cartons* van *Raphael*, in Hampton-Court; 1ste prijs 3000, 2de 2000, en 3de prijs 1000 pd. st. - Tweede klasse. Onderwerpen naar de keuze des kunstenaars, ten minste met 7 figuren in levensgrootte, of met 15 kleinere figuren, ingetende de schilderij ten minste den omvang hebben van het bekende schilderijstuk van *West*: de dood des generaal *Wolff*; 1ste prijs 1000, de 2de 700, 3de prijs 750 pd. st. Derde klasse. Onderwerpen insgelijks naar de keuze des schidders, zonder bepaling van het aantal figuren; moeterde het stuk echter ten minste de grootte hebben van de *Sacra Familla* van *Raphael*; 1ste prijs 750, 2de 500, 3de prijs 300 pd. st. Bovendien worden er nog in elke klasse drie prijzen, - in de eerste een van 100, in de tweede een van 500 en in de derde een van 150 pd. st. - worden uitgereikt aan hen die na de bekroonde stukken, als het eerste en tweede prijs de dingen in aanmerking kwamen.

D. JAKIROWITZ, *Bontwerker*, maakt het geëerde Publiek dezer Stad bekend, dat hij nuwe verzendingen bekomen heeft, waarbij ook de by hem bestelde Goederen aangekomen zijn. Hij verblijft alhier nog 8 dagen, en is uitgepakt in het *Hôtel des Pays-Bas*.

PRINSES MARIANNE

van MIDDELBURG naar ROTTERDAM

January 1858

-Van Middelburg- Van Rotterdam-

Donderdag 11. 's morg. 5 uur. | Vrijdag 12. 's morg. 6 uur.
Zondag 14. » 6 » | Dinsdag 16. » 7 »

**** J. D. SYBRANDI, Boekverkooper en Boekdrukker te Amsterdam, heeft nu en heeft ucom-verkrijgbaar geschen.**

De STAATKUNDIGE PARWIJEN IN NOORD-
NEDERLAND, gescheit in een historisch overzicht van de
zelfs binnenlandsche Staatsgesteldheid van het einde der
Graaflijke Regering tot op het jaar 1813. In gr. 8°. f 3,80.

Menigvuldige onderdrukking der verledingen van de
 luizen, Meesters, die de SAKROOP van de menschen
 niet stieren, dat de SAKROOP van de menschen
 en alle soorten van hoort en
 doet verdwijnen en van de ziele gewenst
 en het Hart, de Waterlozing te waken en de praktijk
 men der Zenuwen te bedaren. (Zie ons Na van de
 18. Breda, bij van den Goorbergh, in de Hage, bij Mon-
 ton en Zoon, Depothouders; te Rotterdam, bij Losel
 Voorhanden te Leyden, bij Zalk, Confiseur; te Utrecht,
 bij Rens, te Hertenbosch, bij Welsch; te Dord-
 recht, in van Goozen.